

Zakład Stomatologii Zintegrowanej

Szczecin, dnia 27.05.2019 r.

Ocena

Osiągnięcia naukowego oraz aktywności naukowej dr n. med. Anny Skurskiej w postępowaniu habilitacyjnym prowadzonym na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

Dr n. med. Anna Skurska zatrudniona jest na stanowisku adiunkta w Zakładzie Chorób Przyzębia i Błony Śluzowej Jamy Ustnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Kandydatka jest absolwentką Oddziału Stomatologii Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Białymstoku (obecnie Uniwersytet Medyczny). Dyplom lekarza stomatologa uzyskała w 2005 r. Cztery lata później na podstawie rozprawy pt. **„Ocena wpływu ozonoterapii na stan kliniczny przyzębia oraz stężenia wybranych metaloproteinaz macierzy pozakomórkowej w ślinie pacjentów z agresywnym i przewlekłym zapaleniem przyzębia”** uzyskała stopień doktora nauk medycznych. W 2011 roku została specjalistą w dziedzinie Periodontologii. Swoją działalność naukową Pani dr Anna Skurska realizuje w Zakładzie Chorób Przyzębia i Błony Śluzowej Jamy Ustnej UMB.

Osiągnięcie naukowe zatytułowane: **„Ocena wybranych technik chirurgicznych w leczeniu recesji dziąsła”** kandydatka przedstawiła jako cykl pięciu powiązanych tematycznie publikacji: trzech oryginalnych i dwóch prac poglądowych. Dwie prace opublikowane zostały w Journal of Clinical Periodontology o sumarycznym wskaźniku oddziaływania IF=7,961 (KBN/MNiSW 90) trzy w czasopismach polskich z łączną punktacją KBN/MNiSW 18. W czterech pracach kandydatka jest pierwszym autorem, w jednej pracy drugim.

Wszystkie publikacje wskazane przez Panią dr Annę Skurską jako osiągnięcie stanowią bardzo integralną tematykę badawczą, a w dobie zwiększających się oczekiwań estetycznych pacjentów również bardzo aktualną. Recesje dziąsłowe, zwłaszcza mnogie, przysparzają wiele problemów nie tylko pacjentom ale także klinicystom. Do ich

powstawania może przyczynić się wiele czynników, w tym także jatrogennych związanych z nieprawidłowym leczeniem zachowawczym, protetycznym, periodontologicznym i ortodontycznym. Etiologia recesji została w skrupulatny sposób opisana przez Autorkę w pierwszej publikacji pt. **„Etiologia recesji –przegląd piśmiennictwa”**. W kolejnej pracy pt. **„Skuteczność technik tunelowych w leczeniu mnogich recesji dziąsłowych”** stanowiącej również przegląd piśmiennictwa Kandydatka przedstawiła zalety, wady a przede wszystkim skuteczność jednej z metod pokrywania osłoniętych powierzchni korzeni a mianowicie techniki tunelowej, w zestawieniu z techniką stanowiącą metodę z wyboru tj. z dokoronowym przesunięciem płata. Przedstawione w pracy wyniki badań pozwoliły dr Annie Skurskiej na stwierdzenie, że techniki tunelowe pozbawione pionowych cięć uwalniających oraz cięć w obszarze brodawek dziąsłowych, a tym samym poprawiające ukrwienie i odżywienie płata, mogą być skutecznym sposobem leczenia mnogich recesji dziąsłowych.

Szczególnością w cyklu przedstawiają dwie prace opublikowane na łamach Journal of Clinical Periodontology. Obie dotyczą optymalizacji leczenia w dwóch aspektach ważnych dla pacjenta. Pierwszym jest rezygnacja z cięć pionowych co daje możliwość uniknięcia nieestetycznych blizn i redukuje ryzyko martwicy płata, drugim wykorzystanie matryc kolagenowych jako substytutu tkanki łącznej, co pozwala na rezygnację z tworzenia drugiego pola zabiegowego – miejsca dawczego. Założenia badawcze obu prac, właściwy dobór metodologii badań z oceną szeregu parametrów klinicznych w tym wskaźnika estetycznego pokrycia korzeni (RES), dobór literatury, prezentacja wyników w zestawieniu z wynikami innych autorów wskazują na dobre merytoryczne przygotowanie kandydatki do prowadzenia badań. Celem publikacji pt. **„The assessment of the influence of vertical incisions on the aesthetic outcome of the Miller class I and II recessions treatment: a split-mouth study”** z pierwszym autorstwem Kandydatki, była ocena w modelu split-mouth skuteczności i efektu estetycznego techniki dokoronowego przesunięcia płata z pionowymi cięciami uwalniającymi oraz zmodyfikowanej wersji bez cięć pionowych z rotacją brodawek, obie uzupełnione przeszczepieniem tkanki łącznej. Przedstawione wyniki potwierdziły nieróżniącą się istotnie statystycznie skuteczność kliniczną obu technik w pokrywaniu recesji. Podobnie wykonanie cięć pionowych, nie miało istotnego wpływu na efekt estetyczny wyrażony wskaźnikiem RES. Zestawienie wyników z wynikami innych autorów pozwoliło na stwierdzenie, że dobry efekt estetyczny był wynikiem wykorzystania do szycia cięć pionowych cienkich nici chirurgicznych 7-0. W kolejnej publikacji pt. **„Clinical evaluation of Miller class I and II recessions treatment with the use of modified coronally advanced**

tunnel technique with either collagen matrix or subepithelial connective tissue graft: A randomized clinical study”, w której Kandydatka jest drugim autorem z udziałem 40%, oceniano zmianę parametrów klinicznych i estetycznych po zabiegach pokrycia mnogich recesji w żuchwie zmodyfikowaną dokoronowo przesuniętą techniką tunelową z wykorzystaniem ksenogennej matrycy kolagenowej lub autogennej tkanki łącznej. W randomizowanym badaniu klinicznym w modelu split-mouth autorzy wykazali poprawę parametrów klinicznych i estetycznych po wprowadzeniu obu sposobów leczenia, jednak wyniki uzyskane po zastosowaniu tkanki łącznej okazały się znamienne lepsze. Pomimo skrócenia czasu zabiegu, zmniejszenia dyskomfortu pacjenta na skutek wyeliminowania dolegliwości bólowych z miejsca dawczego, użycie matrycy kolagenowej powinno być zarezerwowane do wybranych sytuacji klinicznych. Ostatnia z publikacji wskazanych jako osiągnięcie pt. **„Ocena wpływu wykonania cięć pionowych na parametry kliniczne i estetyczne w leczeniu mnogich recesji dziąsła klasy I i II wg Millera; seria przypadków”** dotyczyła porównania skuteczności i wpływu na estetykę dwóch metod chirurgicznych opartych wyłącznie na kształtowaniu płatów uszypułowanych. Porównano technikę dokoronowego przesunięcia płata z cięciami pionowymi oraz zmodyfikowaną technikę dokoronowego przesunięcia płata z rotacją brodawek. Wykonanie cięć pionowych, które było zasadniczym elementem różniącym obie techniki nie miało istotnego wpływu zarówno na parametry kliniczne pokrycia odsłoniętych powierzchni korzenia jak i na efekt estetyczny.

W podsumowaniu otrzymanych wyników opublikowanych w cyklu prac wskazanych jako osiągnięcie Kandydatka wskazuje, że:

- etiologia recesji jest złożona i pojawienie się recesji jest wynikiem współistnienia kilku różnych czynników
- w aktualnie dostępnej literaturze nie ma jednoznacznych danych uzasadniających stosowanie jednej konkretnej metody chirurgicznego leczenia mnogich recesji dziąsłowych
- oceniane techniki dokoronowego przesunięcia płata z lub bez podnabłonkowej tkanki łącznej pozwalają na osiągnięcie porównywalnych wyników pokrycia recesji, a wykonanie cięć pionowych nie miało negatywnego wpływu na efekt estetyczny
- mimo, że zastosowanie zmodyfikowanej dokoronowo przesuniętej techniki tunelowej z ksenogenną matrycą kolagenową umożliwiła redukcję wymiarów recesji, jednak użycie autogennej tkanki łącznej pozwala osiągnąć lepsze wyniki kliniczne i estetyczne.

Wszystkie prace stanowiące osiągnięcie są pracami zbiorowymi z liczbą autorów od trzech do siedmiu. W dokumentacji znajdują się oświadczenia współautorów o ich indywidualnym udziale w prowadzeniu badań i przygotowaniu publikacji.

Ocena dorobku naukowego

Na dorobek naukowy (poza osiągnięciem naukowym) dr Anny Skurskiej składa się praca doktorska obroniona w 2009r. oraz 27 publikacji (24 oryginalne prace pełnotekstowe wśród nich 11 opublikowanych w czasopismach z tzw. Listy Filadelfijskiej, 1 praca pogładowa oraz 2 opisy przypadków). Ponadto 8 publikacji pełnotekstowych w suplementach czasopism w tym pięć posiadających sumaryczny IF=4,143. **Sumaryczny IF** wg listy Scopus wynosi **21,893**, **KBN/MNiSW 355** punktów. **Liczba cytowań** wg bazy Web of Science wynosi **86**, **Index Hirscha 6**. W pięciu pracach oryginalnych kandydatka jest pierwszym autorem (2 posiadają sumaryczny IF=2,008), w ośmiu drugim (5 posiada sumaryczny IF=12,043). Ponadto kandydatka aktywnie uczestniczyła w kongresach i konferencjach naukowych krajowych (2 doniesienia) i międzynarodowych (26 doniesień).

Prace badawcze dr Anny Skurskiej poza osiągnięciem naukowym tematyczne dotyczyły:

- niechirurgicznego leczenia przewlekłego i agresywnego zapalenia przyzębia uzupełnionego ozonoterapią, terapią fotodynamiczną, antybiotykoterapią systemową air-polishingiem poddżąsłowym oraz miejscowo aplikowanymi preparatami o działaniu przeciwzapalnym i antyseptykami
- chirurgicznego leczenia ubytków śródkostnych z wykorzystaniem nanokrystalicznego hydroksyapatytu
- terapii fotodynamicznej w leczeniu chorób błony śluzowej jamy ustnej w szczególności liszaja płaskiego i leukoplakii, oraz
- leczenia implantologicznego w zakresie planowania pozycji łącznika w aspekcie profilaktyki recesji tkanek miękkich wokół implantów

Dr Anna Skurska kierowała trzema projektami badawczymi realizowanymi w ramach środków Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, ponadto w latach 2009-2017 współuczestniczyła w realizacji 22 projektów, co świadczy o pracowitości i ogromnym zaangażowaniu w pracę naukową. Kandydatka była również członkiem dwóch międzynarodowych zespołów badawczych oceniających skuteczność resorbowalnych błon i

materiałów kościozastępczych w regeneracji ubytków śródkostnych oraz preparatu Piascedine w leczeniu przewlekłego zapalenia przyzębia. Osiągnięcia naukowe dr Anny Skurskiej zostały trzykrotnie nagrodzone przez Rektora Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (nagrody I, II i II stopnia).

Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne i promowanie nauki

Kandydatka w trakcie dotychczasowej kariery naukowej była aktywnie zaangażowana w szkolenie dyplomowe i podyplomowe. Prowadziła zajęcia dydaktyczne ze studentami kierunku lekarsko-dentystycznego: ćwiczenia (IV i V rok), seminaria (V rok) i wykłady (IV i V rok), a także kursy z zakresu implantologii, chirurgii periodontologicznej oraz chirurgii plastycznej przyzębia dla lekarzy specjalizujących się w periodontologii. W ramach działań dydaktycznych Kandydatka jest promotorem pomocniczym jednego przewodu doktorskiego na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB. Była także opiekunem trzech lekarzy dentystów specjalizujących się w periodontologii. Dr Anna Skurska była recenzentem prac nadesłanych do druku w *Advances and Medical Science* oraz *Journal of Metalloproteinases in Medicine*.

Kandydatka jest członkiem trzech towarzystw naukowych w tym Europejskiej Federacji Periodontologii, ponadto trzykrotnie jako członek komitetu organizowała Międzynarodową Konferencję Naukową Sekcji Periodontologii PTS, brała również udział w prowadzeniu egzaminów wstępnych. Jako periodontolog stale podnosi swoje kwalifikacje uczestnicząc w kursach, szkoleniach, konferencjach w kraju i za granicą, wielokrotnie była także wykładowcą.

Wnioski końcowe

Osiągnięcie naukowe Dr Anny Skurskiej jest spójne, oryginalne i bardzo aktualne, podobnie cenny jest jej dorobek naukowy. Jako recenzent pozytywnie oceniam także aktywność dydaktyczno-organizacyjną kandydatki. **W moim przekonaniu Dr n. med. Anna Skurska spełnia wymagania i posiada kwalifikacje do nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego o co wnioskuję.**

Agnieszka Drożdżik

Dr hab. n. med. Agnieszka Drożdżik